

denetim

AYLIK DERGI

Nisan/1989

Yıl: 4

Sayı: 40

KDVd. 1000TL

ÖZEL HİZMET TAZMİNATLARI İLE İLGİLİ DAVA.

Genel Başkanımız BALTA, müfettişlere ödenen özel tazminatlar yönünden farklılık ve ayrıcalıklar içeren Bakanlar Kurulu Kararının iptali için Danıştay'a başvurdu.

- Mahalli İdareler ve Denetim
- Örnek Bir Davranış
- Memurun Savunma Hakkı
- Fotoğraf ve Kitle İletişimi
- Bir Yılan Hikayesi: ÖZELLEŞTİRME

DENETDE KÜLTÜR ve SANAT GECELERİ

BAŞYAZI

Müfettişlerin Yurt Dışı Geçici Görevleri

Selahattin BALTA
Genel Başkan

Yurt dışı geçici görevler sırasında edinilen bilgi ve deneyimin, nitelikli ve seçkin personel kazanımı yönünden yeri ve önemi yadsınmaz.

Hemen hemen tüm kamu kurum ve kuruluşlarında teftiş kurulları, üst yönetim kadroları için potansiyel kaynak konumundadır. Bu husus, üst düzey yöneticiler tarafından da açıkça ifade edilmektedir. Nitekim, "(Müfettişler) Türkiye'nin en değerli elemanlarıdır. (...) Okullarında genellikle en iyi, çalışkan olan kimseler, iyi derece ile bitiren kimseler (.....) ve bilahare müsteşar olanlar, umum müdür olanlar umumiyetle müfettişlik mesleğinden gelir..." biçimindeki sözler, DENETDE'nin düzenlediği I. Teftiş Seminerinin açılış konuşmasını yapan Başbakan Sayın Özal'a aittir. Danıştay ve İdare Mahkemesi kararlarında da teftiş kurullarının kariyer yapısı açıkça vurgulanmaktadır.

Dolayısıyla, seçimlerinde ve yetiştirilmelerinde gösterilen özen ve titizlik nedeniyle, üst yönetim kadrolarına aday olan denetim elemanlarının uluslararası görgü ve deneyimden yararlandırılmaları, bu açıdan da ayrı bir önem ve değer taşımaktadır.

Yapılacak akılcı bir programla, denetim elemanlarının yurt dışı geçici görevleri sırasında mesleki ve kültürel bilgi birikimlerini arttıracakları ve böylece kendilerinden gerek denetim, gerekse yönetim kadrolarında maksimum yararın sağlanacağı kuşkusuzdur.

Çok sayıdaki kurum ve kuruluşta denetim elemanlarının yurt dışına geçici görevli olarak gönderilmeleri ve bu olgunun gelenek haline gelmesi, bir- da hijyenle (koruyucu hekimlik) ilgilidir.

Ülkemizin değerli psikologlarından Doç. Dr. Sayın Acar BALTAŞ, Holmes ve Rahre ölçeğine göre, stress puanı 300'ün üzerinde olanların iki yıl içinde ciddi bir hastalığa yakalanma olasılıklarının %80 oranında olduğuna işaret etmektedir.

Yapılan bilimsel araştırma ve bulgulara göre ise, müfettişlerin stress puanının en az 408 olduğu saptanmıştır. Limitin genelde 400 olarak kabul edildiği göz önüne alınırsa yılda ortalama 5 ayı ailelerinin dışında, farklı iklim, ikâmet ve güç çalışma koşullarında geçiren denetim elemanlarının stress yükünün ne denli fazla olduğu ortaya çıkar.

İşte, yurt dışı geçici görevler, çoğu kurumda bu olağanüstü stress yükünün azaltılması için bir önlem olarak da değerlendirilmektedir.

Mesleğe girmeye ve meslekte kalmaya özendirme etkisi ise, tartışılmayacak kadar açıktır.

Çok sayıdaki kurumun denetim elemanlarının -açıklamaya çalıştığımız bu ve benzeri gerekçelerle- bu olanaktan yararlandığı bilinmektedir.

Örneğin: Maliye ve Gümrük Bakanlığı çevresinde maliye müfettişleri, gümrük müfettişleri, banka yeminli muraçlıları ve Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü müfettişleri, yakın zaman önce birer yıl süreyle değişik ülkelerde geçici olarak görevlendirilmişlerdir. Tekel müfettişleri de yasal düzenlemelerle sağlanmış, gelenek ve kazanılmış hak haline gelmiş bu olanaktan yararlanmaktadırlar. Bizzat Tekel Genel Müdürü Sayın ÖZDEN'in verdiği söz çerçevesinde 5 Tekel müfettişinin çok kısa bir süre sonra geçici görevle yurt dışına gitmeleri beklenmektedir.

Bu nedenlerle; gerek yukarıda açıkladığımız gerekçeler çerçevesinde, gerekse bu konudaki ayırım ve ayrıcalıkların giderilerek, uygulama birliğinin sağlanması amacıyla, tüm kurum ve kuruluşlarda denetim elemanlarına bu olanağın sağlanmasını ve kurum içi teftiş kurulu yönetmeliklerinin bu yönde yeniden gözden geçirilmesini bekliyor ve talep ediyoruz.

MİNİ SÖYLEŞİ

Yanıtlayan:
MUSA ÖZDEMİR
Sayıştay Denetçileri Derneği
Eski Genel Başkanı

Mini Söyleşimizde bu ayki konuğumuz Sayıştay Denetçileri Derneği Eski Genel Başkanı Sayın Musa Özdemir.

Musa Özdemir sorularımızı şöyle yanıtladı:

1- Size göre en önemli denetim etkinliği hangisidir?

1- Hukuk devletinde mevzuata uygunluk, denetim olmadığı zaman da olması gereken doğal bir durumdur. Bu nedenle müfettiş istihdamı bizim gibi geri ülkelere özgü bir durumdur. Denetimin hedefi kaynakların kullanımında yerindelik, verimlilik, iktisadilik olmalıdır.

2- İyi bir kamu yönetiminin uzun vadede en önemli sonucu sizce nedir?

2- İyi bir kamu denetimi uzun vadede hukuk devletinin yerleşmesine, kaynakların daha olumlu kullanılmasına, idari reform çalışmalarına, yolsuzlukların azalmasına katkıda bulunur.

3- Kötü bir kamu denetiminin uzun vadede en önemli sonucu nedir?

3- Kötü bir kamu denetiminin sonuçlarını son yıllarda yaşayarak görüyoruz. Devlete, hukuka, denetime inançsızlık.

4- Denetimi en gerekli yönetim birimi sizce nedir?

Bay MÜFETTİŞ

Genel Başkanımız Selahattin BALTA TV'deki Forum Programına Katıldı

Uğur Dündar'ın yönettiği TV'deki "Demokrasilerde Vatandaş Devlet İlişkileri" isimli forum programına Derneğimizin Genel Başkanı Selahattin Balta uzman sıfatı ile katıldı.

Devlet Denetim Elemanları Derneği Genel Başkanı Selahattin Balta, yaptığı konuşmada, özellikle rüşvet, yolsuzluk gibi olaylarda denetimin şeffaf bir şekilde yapılması gereği üzerinde durdu.

Selahattin Balta konuşmasında, artık "Devlet Baba" kavramının yerine "Hukuk Devleti" kavramını oturtmanın zamanının geldiğine dikkat çekti.

HAYDİ GÜLÜMSE...

Aşağıda anlatılan olay, gerçek olup; saklı tutulan kurum, yer ve kişi isimleri dışında aynıyle vakidir.

Kamu iktisadi teşebbüslerimizden birinde, basın müşavirliği, teşebbüsle ilgili bir gazete haberine rastlar.

Başlığı ".....Müdürlüğü'nde Soygun" olan haberin içeriği de özetle şöyledir:

"Dün ..... Müdürlüğü'nde soygun oldu. Kasadaki 11700.- lirayı alan soyguncular kaçtılar. Veznedar Hilmi ve babası tutuklandı."

Haberdeki idare zararı tutarını, (yazıyla onbinyediyüz lira) 1988 yılı satınalma gücüne göre, çok yüksek(!) bulan basın müşavirliği, gazete kupürünü kestiği gibi, konunun derhal kurumun teftiş kurulu başkanlığına intikalini sağlar.

Görevlendirilen müfettişin ilk işi, ilgili birimin müdürünü aramak olur. Müdür böyle bir olayın olmadığını ve müdürlüğü bünyesinde Hilmi isminde bir veznedarın bulunmadığını; ancak genel müdürlük isminin başka bir genel müdürlükle karıştırıldığını, konuyu araştırıp, bilgi vereceğini söyleyerek, telefonu kapatır.

Yarım saat sonra çalan telefondaki müdür, mastehzi bir biçimde: "Üzgünüm müfettiş bey, olay gerçekten bizde olmuş; ama kırk yıl önce." der.

Neden sonra olay aydınlanır ve gazete kupürünün, Yeni Asır Gazetesi'nin "40 Yıl Önce Yeni Asır" sütunundan kesildiği anlaşılır.